

Gemeenschaps- accommodaties Venlo *actualisatie van het beleid*

In gesprek
met inwoners

Gemeenschapsaccommodaties Venlo *actualisatie van het beleid*

Inwoners van de gemeente Venlo praten mee over de toekomst van gemeenschapsaccommodaties.

Onderzoeksbureau Opiniepijlers, januari/februari 2022

In opdracht van de gemeente Venlo

Samenstelling Reinder Boeve en Frank Bolder

Interviews Tessa Ariaans, Hans Teunissen, Fred Eggink,

Maurice Doppen

Graphics, ontwerp en opmaak Louman & Friso ontwerpbureau

Disclaimer: uitspraken, conclusies en aanbevelingen zijn gebaseerd op gesprekken met respondenten. Feiten, aantallen en cijfers zijn verwerkt zoals ze zijn genoemd in deze gesprekken en niet verder getoetst.

Leeswijzer diagrammen: bij een deel van de vragen kon gekozen worden uit meerdere antwoorden. In dat geval kan het percentage hoger zijn dan 100 procent.

Gemeenschaps- accommodaties *Venlo actualisatie van het beleid*

**Kopje
koffie?**

Mogen
we het even
hebben over
ontmoeten
in uw buurt?

Taalles

**Buurt-
kracht**

**Samen
eten**

Chillen

Advies

**Zingen
uit volle
borst**

Hulp

**Flexibele
werkplek**

Inhoud

1. Managementsamenvatting	6
2. Beschrijving van de werkwijze, achtergronden	10
3. Uitwerking van de resultaten	12
1. Informatiegraad	12
2. Waardering	17
3. Ideeën en kansen	25
4. Participatiegraad en vitaliteit van de wijk	30
5. Specifieke doelgroepen	37
<i>jongeren</i>	37
<i>inwoners met een niet-westerse achtergrond</i>	38
6. Buurtactiviteiten buiten de gemeenschapsaccommodaties om	41
7. De bandbreedte van gemeenschapsaccommodaties	44
4. Algemene informatie	47
5. Verantwoording	48

1

Managementsamenvatting

Begin 2022 hebben 1502 inwoners van de gemeente Venlo hun mening gegeven over de gemeenschapsaccommodaties (GA) in hun buurt. Uit hun bijdragen rijst een beeld op van stads- en dorpsbewoners die over het algemeen wel weten van het bestaan van zulke accommodaties. Men heeft ook zeker een vermoeden wat er binnen de muren van het dorps- of buurthuis gebeurt. Het is alleen wel een nogal algemeen idee wat inwoners hebben – je kunt er een kopje koffie drinken en het is er vast gezellig. Soms hoorden wijk- en dorpsbewoners vroeger tot de bezoekers en baseren ze daarop hun mening. Tegelijk geven velen aan dat ze er niet (meer) komen. In die zin kun je gemeenschapsaccommodaties zien als een soort V&D: iedereen kende de winkel, maar weinigen kwamen er nog vaak.

Toch zien wij her en der lichtpuntjes voor de GA. Het is op zich al positief dat dorps- en buurthuizen een publiek hebben, en dat er naamsbekendheid is. Daarnaast is er een algemene waardering voor gemeenschapsaccommodaties en waar ze voor staan. Ze verdienen in de ogen van het publiek een plek in het dorp of de wijk als centrale ontmoetingsplek en verbinder, want een GA draagt bij aan de sociale cohesie. Een dorpshuis of wijkcentrum is dus zeker niet iets van vroeger. Dat zeggen ook mensen die er zelden tot nooit een voet over de drempel zetten. We horen daarnaast ook veel positieve verhalen van inwoners over de vele verschillende activiteiten in het aanbod van de verschillende locaties. Dat is een prima uitgangspunt voor de gemeente om met vernieuwing van het beleid voor gemeenschapsaccommodaties aan de slag te gaan.

Programmering

We vroegen inwoners ook naar hun kijk op de programmering. En dan vooral: wat missen ze aan activiteiten in gemeenschapsaccommodaties

en welke suggesties hebben ze voor nieuwe initiatieven. Daarover hebben mensen zeker wel ideeën. Het meeste valt in de categorieën ontmoeten, cultuur, sport, spel en educatie. Mensen noemen regelmatig het aanpakken van eenzaamheid onder ouderen, maar ook activiteiten voor jongeren. Bij alles gaat het om ontmoeten en is een goede sfeer belangrijk. We hoorden daarnaast meermaals een oproep tot meer openheid en lagere drempels. Ook lagere kosten voor deelname aan activiteiten hoort daarbij, alsook betere communicatie met de buurt over de activiteiten.

Op straat pikten we daarnaast geluiden op over gemeenschapscentra die buiten gemeenschapsaccommodaties om bestaan. Bijvoorbeeld in gemeenschappelijke ruimten in flats en appartementengebouwen. Dit zijn doorgaans spontaan begonnen initiatieven. Hier hebben inwoners een weg gevonden buiten de GA om. Mogelijk is dit een belangrijk gegeven wanneer we kijken naar wijkcentra nieuwe stijl. Misschien hebben inwoners soms veel minder behoefte aan een centraal gebouw waarin van alles gebeurt. Een GA fungeert in zekere zin als kerstboom waar in de loop van de tijd maar van alles aangehangen wordt, ook als de buurt daar niet per se om gevraagd heeft. Misschien is het daarom goed om eerst te kijken naar wat de wijk of het dorp echt wil. Handel vervolgens naar wat nodig is. Mogelijk zijn een paar kleinere locaties dan ook afdoende. Of zijn er onopgemerkt gebleven belemmeringen die – eenmaal opgeheven – een betere benutting van de GA mogelijk maken.

Beheer

In gesprekken hoorden we regelmatig commentaar op het beheer van gemeenschapsaccommodaties. Dorpsbewoners willen ruimere openingstijden, zeker omdat in sommige kleinere plaatsen lang niet altijd andere voorzieningen voorhanden zijn. Menigeen ziet iets in een horeca-functie voor hun dorpshuis. In het algemeen leeft het idee dat er in een GA eigenlijk altijd iemand zou moeten zijn die een oogje in het zeil houdt.

Mensen vinden het prettig als er een centraal aanspreekpunt is, een vraagbaak. Dat zit misschien in de genen bij de gemiddelde Nederlander, dat er altijd iemand moet zijn die de dingen regelt. Tegelijk is het ook praktisch. Als er een persoon rondloopt die kleine maar onhandige euvels aanpakt, is dat beter voor de GA. Nu gebruiken allerlei verschillende clubjes en verenigingen zo'n gebouw, en pakt mogelijk niemand zijn verantwoordelijkheid als er bijvoorbeeld iets stuk gaat. Een centrale figuur achter de balie kan ook een alternatief zijn voor ruimere openingstijden. Er zijn elders in het land voorbeelden van functionarissen die de bibliotheek bestieren, maar ook de speluitleen en de tap in het cultuurhuis. Daar is het niet heel erg als de bieb dicht is, want dan lever je je boeken gewoon aan de bar in.

Gebouw

In de dorpen waar moderne multifunctionele accommodaties staan, zijn inwoners merendeels trots op het gebouw. Natuurlijk: smaken verschillen. Er zijn ook criticasters van deze 'ongezellige' nieuwe gebouwen. Zij hekelen de kantine-achtige sfeer, missen bijvoorbeeld een wat knusse ontmoetingsplek. Aan de andere kant van het spectrum vinden we wijkbewoners, met name in de stad, die de staat van onderhoud van hun buurthuis onder de maat vinden. We proeven verder dat de uitstraling van sommige accommodaties wel eigentijdser mag.

Naamgeving gemeenschapsaccommodaties

Inwoners zijn niet bekend met de term gemeenschapsaccommodaties. We hebben in de gesprekken aangesloten bij de termen die inwoners gebruiken, zoals buurthuizen, dorpshuizen, wijkcentra. Voor inwoners zorgt functie en naamgeving van deze accommodaties soms ook voor verwarring.

Inwoners met een niet-westerse achtergrond

De besturen van twee grote moskeeën in Venlo voelen zich nauw betrokken bij het onderwerp. Ze hebben met nadruk gesteld dat ze graag

bijdragen aan de cohesie in de wijk en de stad. Ze voelen een maatschappelijke verantwoordelijkheid en noemen onder andere activiteiten die door alle wijkbewoners bezocht kunnen worden. Met de gemeente Venlo zouden de besturen graag spreken over een rol die ze daarin kunnen vervullen. De moskeeën organiseren na de coronaperiode weer open dagen om net als voor de coronaperiode een bijdrage te leveren aan de integratie en cohesie in de buurt.

Jongeren

Ook jongeren vinden gemeenschapsaccommodaties een belangrijke voorziening voor dorp en stad. Ze komen er soms, maar nog veel minder dan hun ouders en grootouders. Leeftijdgenoten ontmoeten doen ze elders, niet in een GA, met uitzondering van het carnaval. Jongeren zouden een GA wel bezoeken als activiteiten meer aansluiten bij hun interesses. Voor stad en dorp lopen deze niet zoveel uiteen. Opvallend is wel dat jongeren in de stad meer behoefte hebben aan hulp en ondersteuning bij problemen.

Dorpen vs stad

Wanneer in dit rapport wordt gesproken over de stad dan gaat het over Venlo en alle stadsdelen. Bij dorpen gaat het om Belfeld, Steyl, Arcen, Velden en Lomm.

2

Beschrijving van de werkwijze, achtergronden

De informatie- en interviewtour is breed van start gegaan met publicaties in lokale en regionale media en aankondigingen via de (online) kanalen van de gemeente.

Voor de tour hebben we een bus ingezet, een omgebouwde camper, die dienstdoet als informatie- en discussiebus. Deze bus heeft twaalf dagen in alle stadsdelen van de gemeente Venlo gestaan, vooral bij winkelcentra en wijksupermarkten.

We konden niet alle dorpen en wijken bedienen – met name door het ontbreken van een locatie waar veel mensen bij elkaar komen. Inwoners van Lomm en Arcen hebben we om die reden aangesproken in Velden, bij hun bezoek aan de plaatselijke supermarkt. Verder hebben we dankzij de online enquête een goede dekking bereikt over de hele gemeente. Uitgangspunt voor dit onderzoek is het verzamelen van argumenten die in de discussie ten behoeve van de actualisering van het gemeenschapsaccommodatiebeleid van belang zijn, met een verdeling naar dorp en stad, jongeren en mensen met een niet-westerse achtergrond. Het is goed om te benadrukken dat we de gevraagde informatie met de hierboven beschreven werkwijze scherp in beeld konden brengen.

De diepte-interviews werden vooral gevoerd bij of in de bus en vanwege het weer ook in supermarkten. Jongeren zijn digitaal benaderd met een op hun leeftijd gerichte sociale media-campagne, via de zogeheten Swipocratie-methode, die deelnemers laat reageren op stellingen. Mensen met een niet-westerse achtergrond hebben we opgezocht op de plekken waar ze samenkomen, onder andere in gebedshuizen.

Dankzij deze werkwijze werd een veelheid en een ruime variatie aan gesprekspartners bereikt: jong, oud, inwoners met een niet-westerse achtergrond, man, vrouw, werkend, gepensioneerd, laagopgeleid, hoogopgeleid, tweeverdieners, alleenstaand, samenwonend.

Na het veldwerk hebben we alle antwoorden gerubriceerd en geclusterd. De basis voor de dataverwerking was de rode draad die ook is gekozen voor het inrichten van de vragenlijsten, te weten: informatiegraad, waardering, ideeën & kansen en participatiegraad & vitaliteit van de wijk. Zo ontstond per uitgangspunt een profiel van wat er bij inwoners wel of niet leeft. Bijvoorbeeld over de bekendheid van en waardering voor gemeenschapsaccommodaties, de rol ervan in een wijk/dorp en kansen. Thema's kwamen tijdens de gesprekken op verschillende momenten aan de orde. Bijvoorbeeld in een stelling, en even later in een open vraag. Dankzij deze manier van bevragen kunnen we draagvlak of het ontbreken daarvan, sentimenten en potenties in de samenleving helder krijgen. Er ontstond een breed, betrouwbaar beeld van wat Venlonaren denken van gemeenschapsaccommodaties, de uitdagingen waar Venlo voor staat en welke ideeën inwoners hier zelf bij hebben.

3

Uitwerking van de resultaten

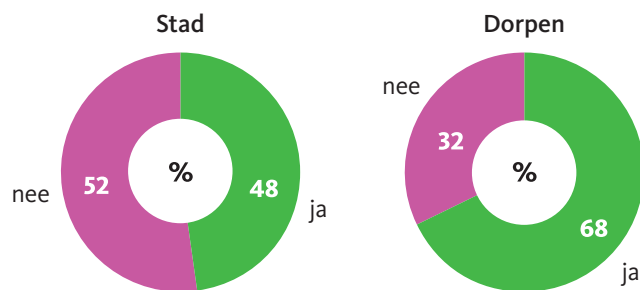
De resultaten van het onderzoek worden uitgewerkt langs vier lijnen: informatiegraad, waardering, ideeën & kansen en participatiegraad & wijk/dorpsvitaliteit.

1. Informatiegraad

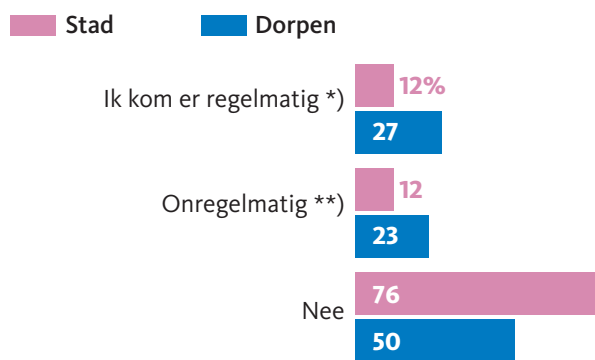
Wat weten inwoners over
gemeenschapsaccommodaties?

Wat weten inwoners van Venlo te vertellen over de gemeentelijk accommodatie (GA) in hun wijk of dorp? Kennen ze ook de naam van die GA? Komen ze er zelf wel eens en/of hebben ze een beeld van wat er te doen is? Met deze vragen brengen we in kaart hoe goed inwoners geïnformeerd zijn over de GA's.

Weet u hoe de gemeenschapsaccommodatie in uw wijk / dorp heet?

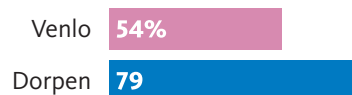
Komt u er wel eens?

*) 1x of vaker per week

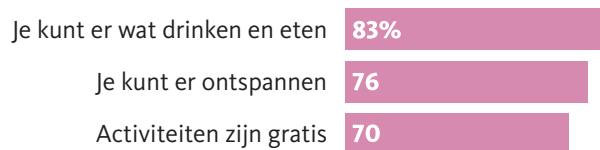
***) onregelmatig: losse activiteiten, informatiebijeenkomsten, stembureau, kopje koffie

**Ik weet welke activiteiten je kunt doen in een
gemeenschapsaccommodatie**

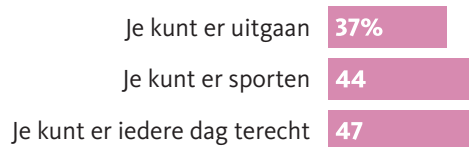

Stad

meest genoemd

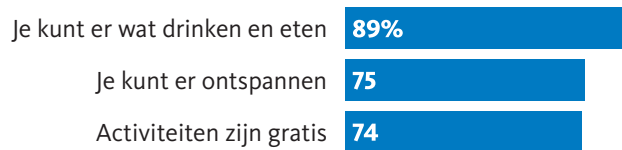

minst genoemd

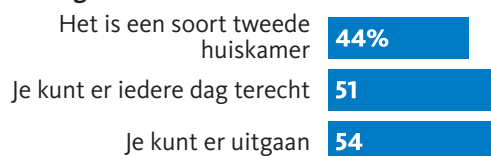

Dorpen

meest genoemd

minst genoemd

STAD

De stadsbewoners die wij spraken weten in meer dan de helft van de gevallen niet hoe de GA in hun wijk heet. Driekwart van de respondenten komt er dan ook niet, en een minderheid brengt regelmatig een bezoekje aan de GA. Menig stadsbewoner komt er hooguit een enkele keer voor een informatiebijeenkomst, of slechts eens in de paar jaar omdat het stembureau er gevestigd is.

Beeld bij het publiek

Respondenten konden in onze internetpeiling via Swipocratie aangeven wat voor beeld ze hebben van wat er te doen is in een GA – of ze nu wel of niet bezoeker zijn. Het is in hun ogen voornamelijk een plek om wat te drinken en te ontspannen, en je kunt er gratis meedoen aan activiteiten. Veel minder stadsbewoners zien het als echte uitgaansplek en als accommodatie waar je dagelijks terecht kunt of waar je kunt sporten. Er zijn inwoners die vinden dat een GA te weinig laagdrempelig is voor bijvoorbeeld jongeren of stadgenoten met een niet-westerse achtergrond.

DORPEN

In de dorpen kunnen respondenten veel vaker de naam noemen van 'hun' GA. Het merendeel heeft wel een globaal idee van de activiteiten en wat er nog meer te doen is. De helft is bezoeker van de GA, al dan niet regelmatig.

Beeld bij het publiek

Net als in stedelijk Venlo is het algemene beeld (ook van niet-bezoekers) dat je in een GA wat kunt komen drinken en ontspannen. Daarnaast geeft een groot deel van de respondenten aan dat je er ook kunt sporten – mogelijk door de combinaties van gemeenschappelijke en sportaccommodaties in sommige dorpen. Dat een GA als een soort tweede huiskamer functioneert, noemen de inwoners van dorpen het minst vaak. Net als in de stad vinden sommige respondenten dat de GA laagdrempeliger mag.

Tussenbalans informatiegraad

Lang niet alle inwoners van Venlo zijn geïnformeerd over de GA in hun wijk of dorp. In de stad valt er nog meer te winnen wat betreft deze informatiegraad. De helft tot driekwart van de respondenten komt nooit in een GA. Het beeld dat bij het publiek domineert over de functies en activiteiten in de gemeenschapsaccommodaties is redelijk uniform en tamelijk algemeen.

QUOTES

- Ik weet niet welke activiteiten er worden aangeboden. Maar ik zal er sowieso niet snel komen: als ik wat gezamenlijks wil ondernemen, doe ik dat gewoon met vrienden en thuis.
- Er wordt heel veel georganiseerd in ons buurthuis.
- Ik zou niet weten wat ik er moet doen.
- Al maak ik er zelf niet echt gebruik van, vind ik het wel belangrijk dat er een buurthuis is.
- Elke stad en elk dorp zou ook zo'n openbare ontmoetingsplek moeten hebben. Er zullen altijd mensen zijn, die daar behoefte aan hebben.
- Het is niet uitnodigend om binnen te lopen.
- Er zijn onvoldoende activiteiten voor jeugdigen en mensen met een niet-westerse migratieafkomst.
- Ik heb veel goede verhalen gehoord over het wijkcentrum.

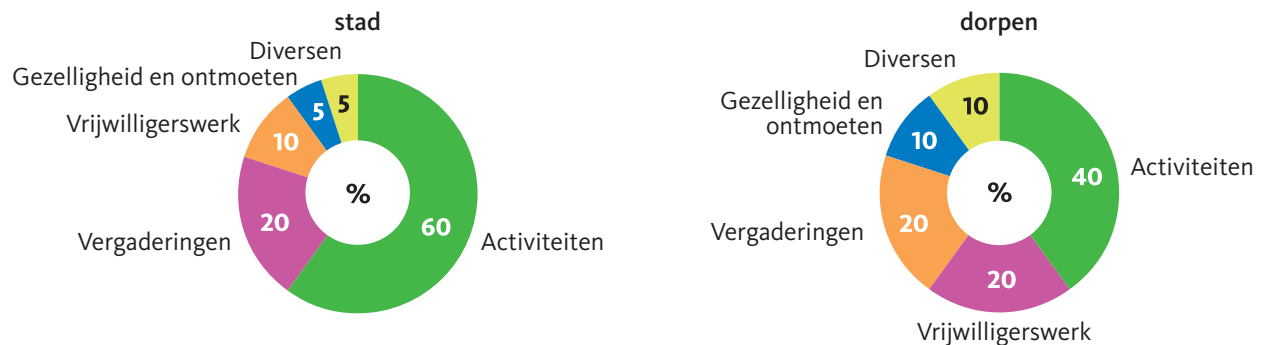

2. Waardering

Wat vinden inwoners van gemeentelijke accommodaties?

Waarom gaan inwoners van Venlo naar een gemeenschapsaccommodatie en hoe ervaren ze hun bezoek? En wat zeggen inwoners die nooit naar een GA gaan over hun motieven? Dat legden we voorbijgangers voor. Ook hebben respondenten gereageerd op stellingen over hoe ze aankijken tegen gemeenschapsaccommodaties in het algemeen.

Waarom gaat u naar een gemeenschapsaccommodatie?

Activiteiten: kaarten, carnaval, zingen, koor, muziek, bloedprikken, pinnen, bibliotheek
 Gezelligheid en ontmoeten: koffie drinken, krant lezen, koken, eten
 Vrijwilligerswerk: klusploeg, begeleiding activiteiten
 Vergaderingen: wijkraad, carnavalsvereniging
 Diversen: met kinderen naar sport, muziek, wegbrengen naar opvang

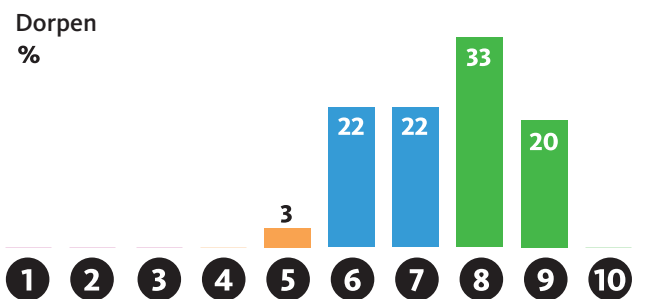
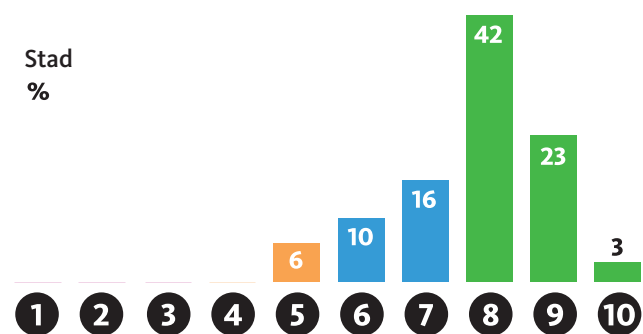
STAD

In de stadsdelen van Venlo noemen passanten vooral allerlei concrete activiteiten als reden om een GA te bezoeken. De meeste mensen komen er vooral om te kaarten, muziek te maken of te zingen in een koor. Sommigen komen er om carnaval te vieren. Meer praktische motieven zijn bloedprikken of een bezoekje aan de bibliotheek. Daarnaast is de GA voor een kleiner deel van de inwoners een hotspot in het verenigingsleven (wijkraad, activiteitenbegeleiding, carnavalsvereniging, sportclubs).

DORPEN

In de dorpen in de gemeente Venlo wijkt het beeld wat betreft activiteiten in de GA niet heel erg af van de stad. Ook hier noemen respondenten tal van concrete activiteiten waarvoor ze naar de GA gaan: een kaartje leggen, een koorrepetitie, carnaval, of meer praktische zaken zoals een bezoek aan de prikpost of bibliotheek. Het verenigingsleven neemt in de dorpen (in vergelijking met stedelijk Venlo) een nog wat grotere plaats in. Mensen noemen vaker bijvoorbeeld het doen van klusjes met de klusploeg of begeleiding van activiteiten als bezigheid.

Welk cijfer zou u de gemeenschapsaccomodatie geven?

Stellingen

■ mee eens ■ niet mee eens

Ik vind het belangrijk dat er een gemeenschapsaccommodatie is:

Een gemeenschapsaccommodatie is voor mij niet nodig

Een gemeenschapsaccommodatie is superbelangrijk als ontmoetingspunt

Een gemeenschapsaccommodatie is niet meer van deze tijd

In een gemeenschapsaccommodatie is het altijd gezellig

Ik vind het fijn om er mijn buurtgenoten te ontmoeten

Ik kom er alleen als het hele dorp of wijk feest viert (bijv carnaval)

De gemeenschapsaccommodatie draagt bij aan de verbinding in mijn dorp of wijk

Ik ben bereid om een klein bedrag te betalen voor activiteiten die er worden georganiseerd

STAD

Waardering

De bezoekers geven de GA een goed cijfer. De inwoners die we spreken, zien de maatschappelijke relevantie van de GA. De accommodatie is een fijne ontmoetingsplek en de activiteiten werken goed tegen bijvoorbeeld vereenzaming onder ouderen. Zo zorgt de GA voor samenhang en leefbaarheid in de wijk. Heel wat mensen dragen zulke observaties aan als positieve punten. Vrijwilligers krijgen een pluim en er is waardering voor de vele activiteiten. Die waardering blijkt ook uit de reacties op de 9 stellingen die we voorlegden aan een breder publiek in de gemeente Venlo (via Swipocratie). Gemeenschapsaccommodaties zijn belangrijk als ontmoetingsplek en dragen nog altijd bij aan de verbinding in de wijk. Er klinken op straat ook kritische geluiden. Die gaan over de toegankelijkheid, kwaliteit en/of uitstraling van het gebouw en de omgeving, maar ook over organisatorische onderwerpen. Mensen missen een centraal aanspreekpunt. Ook ervaren sommige inwoners drempels en te weinig openheid – om iets te organiseren of om ergens aan mee te doen.

DORPEN

Waardering

De waardering van dorpsbewoners voor hun GA is in een gemiddeld cijfer uitgedrukt iets lager. Dat ligt mogelijk aan de grotere kritische massa in de dorpen – hier zijn relatief meer inwoners actief in de dorpshuizen dus kunnen ze het beeld ook meer inkleuren. Allicht wegen dan ook de schaduwzijden van alle activiteit meer door. Er is wat tweespalt zichtbaar over moderne, multifunctionele accommodaties die ook als dorpshuis fungeren. De ene inwoner ziet de kwaliteiten van een dergelijk gebouw en is blij met alle faciliteiten, de ander is minder te spreken over de architectuur en ‘commerciële’ invulling van de activiteiten. Alsof het gebouw niet helemaal zou passen bij het dorp. Uit de internetpeiling (Swipocratie) blijkt dat een hoog percentage respondenten het belang van een GA ziet. Bijna iedereen ziet de verbindende functie ervan, bijna niemand ziet een dorpshuis als iets ouderwets. Meer dan in de stad waarderen inwoners de GA als plek om dorpsgenoten te ontmoeten. De positieve houding blijkt ook hieruit: mensen zijn voor het merendeel (en meer dan in de stad) bereid een kleine bijdrage te betalen voor activiteiten.

QUOTES

▼ STAD

- Het is fijn dat je ergens terecht kunt met vragen.
- Er zijn veel activiteiten te doen, ook tegen vereenzaming. Het is prachtig voor mensen om samen iets te doen.
- Ze doen goed werk, het buurthuis zorgt voor saamhorigheid. Het is een sociale plek in de wijk.
- De Groene Brigade is een goed initiatief, het is heel goed voor de wijk.
- Nu organiseert het wijkcentrum alleen activiteiten voor ouderen. Er is niets voor de jeugd tussen 12 en 18 te beleven.
- Er is een open cultuur in ons buurthuis. Dit moet behouden blijven, mag zelfs nog verder worden uitgebreid.
- Ik vind dat er wel wat mag gebeuren om de naamsbekendheid van het buurthuis te vergroten.
- Als vrijwilligersinitiatieven worden wij regelmatig tegengewerkt. Gemeentelijke regels of beperkingen maken onze activiteiten onmogelijk.
- De sfeer van het plein is niet echt gezellig. Het café zou beter uitgerust kunnen worden.
- Er zijn veel leuke activiteiten, maar wat ik mis is een duidelijk aanspreekpunt in het gebouw. Wie heeft hier de algemene leiding?
- Jammer dat biljarten niet mag, er is de angst dat het een kroeg wordt.

▼ DORPEN

- We hebben een prima buurthuis.
- Ondanks de neutrale aankleding is het gezellig in de foyer. Ons koor kan er prima repeteren. De beheerders weten van aanpakken.
- Is optimaal ingericht voor het dorp
- De uitstraling en gastvrijheid kunnen beter vind ik.
- Het gebouw is top: licht, ruim en open.
- Er zouden meer activiteiten mogelijk moeten zijn.
- Er zijn te weinig activiteiten die een breed publiek aanspreken.
- Het dorps huis zou ruimer open moeten aangezien we geen café meer hebben in ons dorp.
- De tarieven van de gemeente zouden omlaag moeten, dat is onze grootste wens.
- Wat ik mis is dat het dorps huis niet inspeelt op feestdagen. Dan zou het café geopend kunnen zijn, met een leuk terras en dito aankleding, en een programma eromheen met bijvoorbeeld sportactiviteiten.
- De aankleding van de bar mag gezelliger. Al is het er laatste tijd wel wat op vooruit gegaan met een nieuwe uitbater.
- Activiteiten zoals de open inloop zijn echt prima. Ook de laagdrempelige mogelijkheden voor verenigingsactiviteiten zijn een must. Dat loopt tot nu toe allemaal prima.

QUOTES

▼ STAD

- Gemeente, doe iets. Er is geen beheerder. Er wordt veel vergaderd, maar al onze ideeën worden weggewuifd. Veel vrijwilligers haken daardoor af. Ikzelf ook... Ik ben echt heel boos.

▼ DORPEN

- Er mag van mij wel wat meer sfeer komen, het dorpshuis is nu meer een sportkantine in plaats van een gezellige plek.
- De Hamar is gewoon een fijne plek. Alleen ziet het gebouw er van buiten uit als 'iets commercieels' en dat zorgt ervoor dat voor veel mensen niet helemaal duidelijk is dat De Hamar een gemeenschapscentrum is.
- Het gebouw zelf is mooi maar de organisatie kan beter: die denkt nu te commercieel. Vandaar dat ik ook twijfel of ik het jeu-de-boulen weer oppak als het überhaupt weer kan en mag.
- De sfeer is heel ongezellig. Het is eigenlijk precies wat het is: een multifunctioneel gebouw. Maar daar houdt het dan verder ook wel bij op. Het gebouw zelf heeft totaal geen charme.

Als u nooit in een gemeenschapsaccommodatie komt, waarom niet?

STAD

Motivatie van mensen die nooit naar de GA gaan

De mensen die nooit komen, zeggen vaak geen behoefte te hebben aan een GA. Ze hebben het te druk met andere dagelijkse dingen of vinden dat ze niet tot de doelgroep behoren. Ook zeggen respondenten vaak dat ze aan hun eigen sociale leven al genoeg hebben. Sommige voorbijgangers vinden dat de GA te ver weg is, of er is er geen in de wijk. Uit sommige reacties schemert door dat mensen vinden dat een GA uitnodigender mag zijn: de activiteiten die er zijn, zouden slechts voor een beperkte groep interessant zijn.

DORPEN

Motivatie van mensen die nooit naar de GA gaan

In de dorpen hoort – in vergelijking met stedelijk Venlo – een kleiner deel van de ondervraagden tot een groep inwoners die nooit in een GA komt. Hun motieven zijn wel vaak hetzelfde. Er is geen behoefte aan of de tijd om aan eventueel aan activiteiten mee te doen ontbreekt. Een GA is meer iets voor ouderen, denken sommigen. Een verschil met de stad is dat hier onbekendheid met bijvoorbeeld het programma minder vaak wordt genoemd.

QUOTES

▼ STAD

- Er komen vooral senioren in het buurthuis. Ik ben er te jong voor.
- Ik voel de behoefte niet, we hebben in ons appartementencomplex een eigen ontmoetingsruimte.
- Ik ben nu te druk, misschien ga ik later naar een buurthuis, als ik gepensioneerd ben.
- Ik heb er geen behoefte aan. Ik heb kleinkinderen en veel vrienden.
- In mijn buurt is geen wijkcentrum.
- Als je een weekje niet komt, krijg je meteen vragen. Daar heb ik geen zin in. Laat mij maar lekker thuis m'n dingen doen.
- Maak meer gebruik van de verschillende mensen die samen Venlo vormen.

▼ DORPEN

- Er is te weinig te doen voor mij.
- Ik heb geen tijd.
- Een dorps huis is meer iets voor ouderen.
- Het café is niet echt gezellig.
- Ik weet niet wat er gebeurt.
- Ik heb het dorps huis niet nodig, ik heb al een druk sociaal leven.

Tussenbalans waardering

Inwoners zien gemiddeld genomen de toegevoegde waarde van gemeenschapsaccommodaties: ze dienen als verbinder en plek van samenkomst in stadswijken en dorpen, zeker ook voor de zwakkeren in de samenleving. Maar door dat beeld zien ook veel inwoners een GA als iets wat niet voor hen bestemd is. Mensen die wel gebruik maken van hun wijkcentrum of dorps huis, waarderen wat er allemaal gebeurt en georganiseerd wordt. Er is een accentverschil tussen stad en dorp. In stedelijk Venlo ervaren bezoekers nog wel eens drempels en maken ze vaker opmerkingen over de staat van het gebouw. In de dorpen zien inwoners meer mogelijkheden voor activiteiten en beschouwen sommigen de nieuwe multifunctionele gebouwen als te glimmend en 'commercieel', niet passend bij het karakter van het dorp.

3. Ideeën en kansen

Wat willen inwoners met de gemeenschapsaccommodaties?

Welke activiteiten of voorzieningen missen inwoners van Venlo in gemeenschapsaccommodaties? Welke ideeën hebben ze voor nieuwe invullingen in het gebouw of het programma? Onze respondenten kwamen op straat en online met flink wat suggesties. We brengen de ideeën en kansen voor GA's hier bij elkaar. Ze geven een indicatie hoe het aanbod in een GA nog beter kan aansluiten bij wat er leeft in de samenleving.

STAD

Voorbijgangers in het stedelijke deel van de gemeente noemen spontaan een aantal activiteiten die ze missen in hun buurthuis. Het varieert van kinderactiviteiten, culturele activiteiten zoals lezingen en 'iets muzikaals' tot beweging (yoga, sporten) en taalcursussen. Mensen noemen ook heel concrete dingen die ze missen in of op de accommodatie: een hoger toilet, een CO2-meter voor de luchtkwaliteit in het gebouw, zonnepanelen, een biljarttafel, een pinautomaat. En verder komen er suggesties van organisatorische aard voorbij: men mist communicatie over activiteiten in de wijk, een persoon die het voortouw neemt, vrijwilligers die mensen bezoeken die slecht ter been zijn.

DORPEN

In de dorpen vroegen we eveneens naar wat inwoners missen aan de gemeenschapsaccommodatie. We hoorden hier minder over activiteiten en meer over praktische zaken die beter kunnen. Dan gaat het bijvoorbeeld over een pinautomaat in de accommodatie die een deel van de week onbereikbaar is, omdat het gebouw dan gesloten is.

QUOTES

▼ STAD

- De toegankelijkheid kan beter.
- Ik mis activiteiten voor de leeftijdsgroep van 30 tot 65 jaar.
- Er moeten meer talencursussen komen zodat mensen elkaar kunnen verstaan en er meer dialoog ontstaat in de wijk.
- Ik zou willen dat er lezingen waren over belangrijke levensfasen.
- Ik zou ruimere openingsuren willen, dan krijg je nog meer diversiteit van verenigingen
- Ik mis een duidelijke en goede leiding.
- Er moet een ruimer aanbod aan activiteiten komen.
- Ik een mis een initiatief om de wijk schoon te houden.
- Er zijn te veel clubgerichte activiteiten, niet iedereen wil lid worden van een club.

▼ DORPEN

- Een fitnessruimte zou mooi zijn, nu moeten we vanuit Lomm al naar Venlo.
- De pinautomaat is gekoppeld aan de openingstijden van de bibliotheek, dat is niet handig. In het weekend is de bieb dicht dus dan kunnen we niet pinnen.
- Ik mis een caféfunctie.
- Waarom liggen er geen zonnepanelen op het dak van dit nieuwe gebouw?
- Het loopt best aardig maar ik mis nieuwe en kortdurende activiteiten.
- De coach van de open inloop zou meer initiatief kunnen nemen.
- Wat ik mis is continuïteit. Inluzio sluit erg vaak omdat ze onvoldoende personeel inzet.
- Ik vind het jammer dat het gebouw in de zomerperiode 6 weken dicht gaat: juist in vakantietijd zou het ook open moeten zijn.
- Er is boven wel een sportkantine, maar die is al een tijdje dicht. Jammer. Beneden is wel een ruimte waar je wat kunt drinken, maar die is echt ingericht voor oudjes.

STAD

Gerichte ideeën

We vroegen ook gericht naar ideeën. Zo gaven voorbijgangers antwoord op de vraag wat je zou kunnen organiseren voor bijvoorbeeld jongeren, gezinnen met kinderen en jonge senioren. Een aantal inwoners noemt een open inloop, anderen komen met vrij gedetailleerde suggesties voor te organiseren activiteiten, van disco-avonden voor de jeugd tot kaart- en kienmiddagen voor de oudere inwoners. Ook nu horen we weer geluiden over betere communicatie en organisatie. Er is al een breed aanbod in de programma's van wijkcentra, zeggen deze mensen, maar inwoners weten het niet en hebben soms ook het geld niet om eraan mee te doen.

Via onze internetpeiling (Swipocratie) kwamen ook wat concrete suggesties naar voren. We legden een aantal ideeën voor. Stadsbewoners zagen het vaakst wat in werkplekken voor zzp'ers. Ook populair zijn culturele activiteiten, zoals samen muziek maken of luisteren. Een GA moet een plek zijn voor alle culturen, vindt een overgrote meerderheid van de respondenten.

DORPEN

Gerichte ideeën

We vroegen ook in de dorpen naar concrete ideeën voor doelgroepen zoals jongeren, jonge gezinnen en jonge senioren. Respondenten reageren net als in de stad met tal van suggesties, rijp en groen, zoals het organiseren van een jongerendisco, culturele activiteiten en een pubquiz. Maar evengoed vragen mensen zich af of er wel meer aanbod nodig is. Daarnaast komen er zorgen voorbij over de betaalbaarheid en laagdrempeligheid van activiteiten. Via Swipocratie vroegen we ook naar de wensen onder inwoners. Hier bleek uit dat het internetpubliek voor het merendeel wel wat ziet in optredens van bandjes en dj's en in gezellige activiteiten, zoals spelletjesavonden. Daarnaast zien mensen voor zich dat een dorpshuis ook ruimte biedt aan flexwerkplekken voor zzp'ers.

QUOTES

▼ STAD

- Zet gewoon de zaal open zodat de mensen zo naar binnen kunnen voor een praatje.
- Organiseer familiedagen, een spelletjesbeurs, voorleesdagen samen met de bibliotheek en familiewandel- of fietstochten.
- Doe meer met de seizoenen. Kerststukjes maken, carnaval inluiden. En soms moet je niets organiseren maar gewoon koffiedrinken.
- Je zou ook dingen moeten organiseren voor alleenstaanden, die horen er ook bij... Een idee is een multiculti eefestijn. Zodat iedereen kan genieten van een maaltijd vanuit een andere cultuur.
- Begin met een knutselmiddag voor kinderen. Senioren willen hier vast wel kaarten en sjoelen. Het repaircafé kan hier mooi een plek krijgen, een open inloop, handwerken, hout bewerken, spellen, gezellig kletsen, een informatieplek over... van alles
- Kienen, benefietdiners, een podium bieden aan aanstormend talent, aan theater, muziekoptredens. En zorg dat je in het wijkcentrum kunt vergaderen zonder meteen te horen dat je het zaaltje moet huren.
- Wil je iets van dit gemeenschapshuis maken, is een frisse wind nodig. Iemand met moderne ideeën die aansluiten bij de wensen van de bewoners. Er is in het dorp vrijwel geen horeca meer. Dat is toch een kans voor horeca in het gemeenschapshuis? Maar dan moeten ze niet de hele zomer dicht zijn als het terrasweer is....
- De huizen zouden meer medewerking mogen geven aan organisatie van burgerinitia-

▼ DORPEN

- Er gebeurt al voldoende.
- Organiseer een soort matinee, waar je lekker kunt komen kletsen. Eventueel met voor de kleintjes een springkussen erbij, en een schminkkraam.
- Arcen heeft een rijk verenigingsleven en veel aan jeugdsport, ook in de inpandige gymzaal. Ook is er een grote speeltuin in het dorp en een skatebaan voor het gemeenschapshuis. Jeugd en jongeren maken ook gebruik van het gemeenschapshuis voor dans, muziekles, bibliotheek, carnaval en de schoolmusical. Maar er is geen eigentijdse ruimte voor de jeugd.
- Voor jongeren een disco en een ontmoetingsplek.
- Voor jonge senioren zie ik wel ruimte voor meer sportactiviteiten en een eigen ontmoetingsplek.
- Het aanbod is natuurlijk wat minder geworden vanwege corona. Als het allemaal weer een beetje op gang is, hoop ik dat alles ook wat laagdrempeliger is dan voorheen. Sommige activiteiten zijn voor bepaalde mensen gewoon te duur.

▼ STAD

tieven op vrijwillige basis en gratis waardoor nog meer activiteiten voor de burgers in de wijk.

- **Wat ik mis: communicatie over buurthuizen.** Waar kun je deze vinden, wat is er te doen, wanneer en voor wie? Ik zie er weinig over in de brievenbus of op de socials van de gemeente.
- **Gemeenschapshuis Raodhoes in Blerick heeft volgens mij een andere visie over wat een gemeenschapshuis dient te zijn.** Nu is het m.i. een commerciële gebouw waar zelfs Blerickse verenigingen niet naar toe gaan vanwege te hoge kosten.
- **Kunstactiviteiten en die ook interessant zijn voor mensen met een wat minder dikke portemonnee.**
- **Kom met thema-avonden, een culturele bazaar, bijeenkomsten met influencers.**
- **Er is een lappendeken van hulpverlening, je kunt alles goed via het wijkcentrum regelen.** Er moeten ook activiteiten gehouden worden voor nieuwkomers.
- **Volgens mij zijn er voldoende activiteiten, maar die zijn niet uitnodigend voor mensen met weinig geld.**

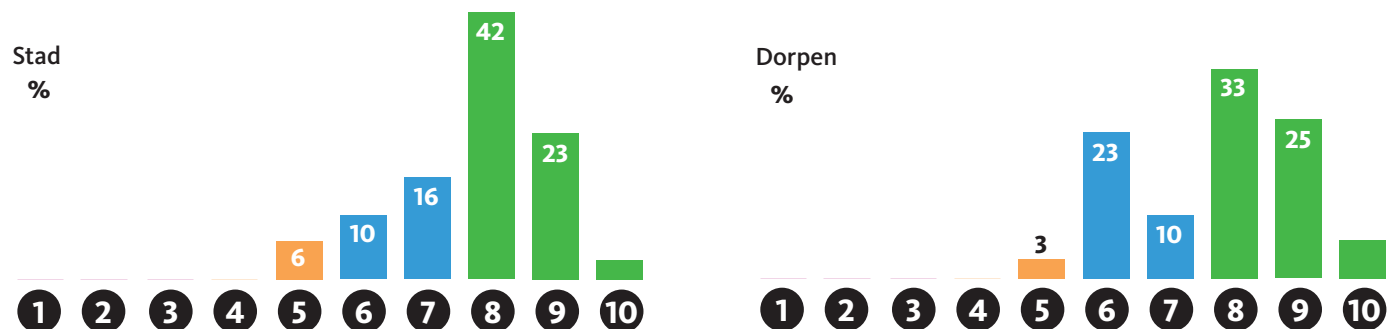
Tussenbalans ideeën en kansen

Er leven allerlei ideeën onder inwoners om de programmering in gemeenschapsaccommodaties (nog) beter op de rails te krijgen, voor diverse doelgroepen. Daarnaast hebben zij suggesties voor het beheer. Die komen vooral neer op een duidelijkere organisatie, met één aanspreekpunt of leidinggevende. Inwoners hechten aan het open en laagdrempelige karakter van hun buurt- of dorpshuis.

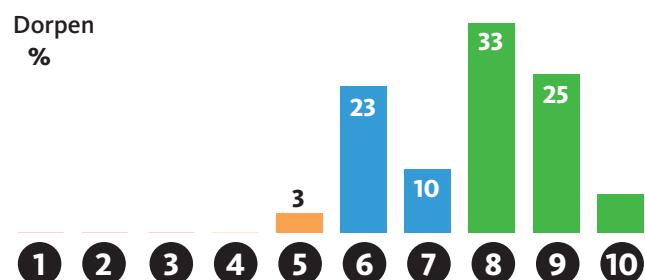
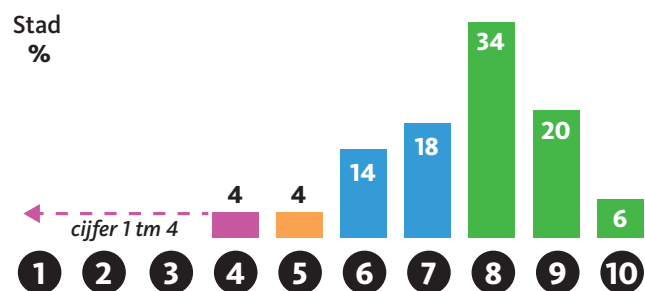
4. Participatiegraad en vitaliteit van de wijk

Waar onze interviewers ook staan, altijd vragen ze voorbijgangers wat er speelt in hun woonomgeving en hoe ze die waarderen. Zo ontstaat er doorgaans een goed beeld van de vitaliteit van wijken en dorpen. Zit er veerkracht bij inwoners? Hebben ze ideeën over hoe ze met burensamen hun woonomgeving mooier, schoner, prettiger kunnen maken? Deze informatie biedt vaak handvatten voor beleidsmakers om inwoners mee te nemen in beleid. Ook in stedelijk Venlo en de omliggende dorpen kregen we een indicatie van de participatiegraad onder inwoners. Welk cijfer geven zij hun woonomgeving? Wat zijn in hun ogen de plus- en minpunten van de buurt of het dorp? Hoe is de band met de burensamen? En kan een wijkcentrum of dorps huis een rol spelen in het versterken van de leefbaarheid in de buurt?

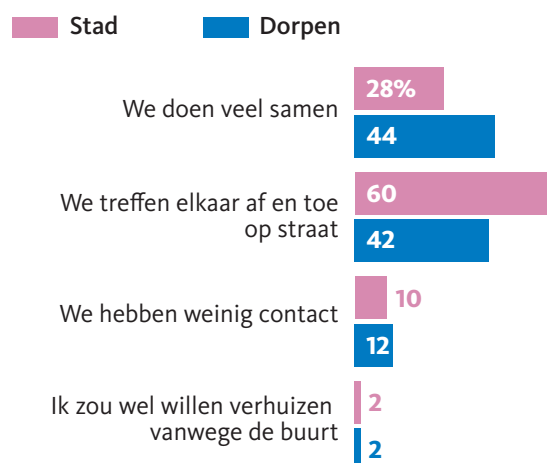
Welk cijfer geeft u uw buurt?

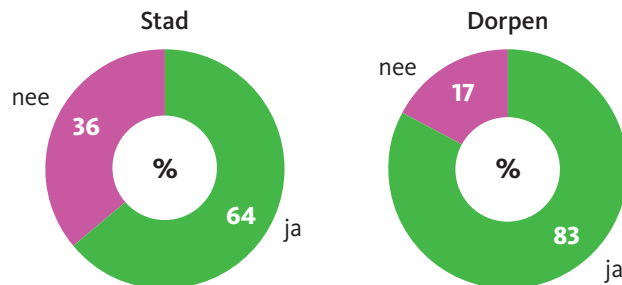
Welk cijfer geeft u uw wijk of dorp?

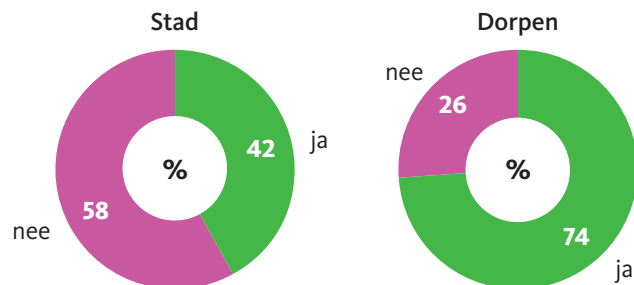
Wat is uw band met de buren?

Als u wordt uitgenodigd voor een activiteit (buurtfeest, -barbecue, samen groen onderhouden, etc.) zou u dan meedoen?

Zou u zelf willen bijdragen aan de leefbaarheid in uw buurt?

STAD

Gemiddeld genomen geven inwoners in stedelijk Venlo een redelijk cijfer aan hun directe woonomgeving en hun wijk. Over het woongenot vangen we veel tevreden geluiden op, 'alles klopt' is een omschrijving die we meermaals horen. De band met de burens is in de meeste gevallen niet slecht. Van de respondenten geeft 1 op de 10 aan weinig contact te hebben met buurman of -vrouw. Het merendeel maakt wel eens een praatje, bij een derde is er sprake van gezamenlijke activiteiten.

Toch noemen wijkbewoners ook veel minpunten. Ze klagen veelvuldig over zwerfvuil, matig onderhoud aan openbaar groen en speelplekken en overlast door bijvoorbeeld lawaai van burens, hondenpoep en drugscriminaliteit. Een deel van de respondenten wil zich inspannen om de leefbaarheid in de buurt te verbeteren. Maar dit is wel een minderheid, bijna 6 op de 10 ziet geen rol voor zichzelf weggelegd.

DORPEN

In de dorpen ligt het gemiddelde cijfer voor de nabije woonomgeving en gehele woonplaats eveneens behoorlijk hoog. Ook hier is er tevredenheid over de buurt. De sfeer in het dorp is over het algemeen prima, de band met de burens is – niet onverwacht – hechter dan in stedelijk Venlo. Bijna de helft van de dorpsbewoners die wij spreken geeft aan geregeld wat met de burens te ondernemen.

De problematiek die speelt in het stedelijke deel van de gemeente, zien we ook terug in de dorpen. We noteren klachten over groenonderhoud en (drugs)overlast. Maar de bereidheid om zelf wat te doen aan de leefbaarheid is volgens respondenten groot: driekwart zegt welwillend te zijn. Dat sociale blijkt ook uit wat anders. Bijna iedereen zou ingaan op een uitnodiging voor bijvoorbeeld een buurtfeest of gezamenlijk groenonderhoud.

QUOTES

▼ STAD

- Het is hier top wonen.
- Het is hier gezellig.
- Ik woon in een rustige buurt, ik ben tevreden.
- Er ligt altijd rotzooi bij de glasbak.
- De aanpak van zwerfvuil kan beter.
- De criminaliteit is erger dan in Amsterdam, waar ik vandaan kom. Hier is geen handhaving.
- De wijk zou er zoveel beter uitzien met een beetje onderhoud.

▼ DORPEN

- Ik voel me hier veilig, met veel fijne burens.
- Er is een goede sfeer in ons dorp.
- Er is geen speeltuin waar ik woon in Belfeld, en geen jongerencentrum. Daar is wel behoefte aan.
- Het is een veilig en sociaal dorp waar veel te doen is, met veel gemeenschapszin. Men kent elkaar.
- De Soersbeekweg mag een opknapbeurt hebben. Het asfalt is slecht, de stoepen zijn verouderd. De gemeente kan meer doen aan groen en biodiversiteit, door te investeren in maaibeeld en wilde bloemen.
- Belfeld Verbind is een burgerinitiatief dat ooit een tweede prijs heeft gekregen van de Provincie. Maar er is onvoldoende follow-up, de handschoen is niet opgepakt.
- Er is drugsoverlast in het dorp.
- Mijn vrouw durft na zes uur niet meer naar de Jumbo. Daar is sinds kort een beveiliging.
- Zo nu en dan komen we bij elkaar op de borrel en de koffie, we passen op elkaars huis tijdens vakanties. Als burens zijn we er voor elkaar, in goede maar vooral ook in slechte tijden.

STAD

Bijdrage gemeenschapsaccommodatie aan leefbaarheid

De mensen die we spreken zien voor zich hoe een wijkcentrum een rol kan spelen in de vitaliteit van een buurt en wijk. Enkele tientallen suggesties tekenen we op. Respondenten zien een duidelijke relatie tussen bijvoorbeeld taalles en leefbaarheid. Velen noemen (en roemen) de rol van de gemeenschapsaccommodatie als ontmoetingsplek – of het nu een festiviteit is voor jongeren, een koffieochtend voor ouderen of flexibele werkplekken. Wel wijzen sommigen erop dat de drempel om een buurtcentrum te bezoeken zo laag mogelijk moet zijn.

DORPEN

Bijdrage gemeenschapsaccommodatie aan leefbaarheid

Gemeenschapsaccommodaties spelen een belangrijke rol in het dorpsleven, geven respondenten aan. Menigeen vertelt hoe dat nu al gebeurt, anderen hebben ideeën over hoe het (nog) beter kan. Net als in de stad hebben zij oog voor vereenzaming onder ouderen, maar ook voor jongeren die een eigen plek verdienen. Een aantal mensen komt met suggesties voor vrijblijvende activiteiten, om het dorpshuis een meer open karakter te geven.

QUOTES

▼ STAD

- **Kijk goed naar het model in Venlo Oost. Daar gaat budget naar een club die mensen verzamelt om samen rommel op te ruimen.**
- **Organiseer activiteiten in het park en betrek de jeugd erbij.**
- **Ik geef er vrijwillig taalles, dat is volgens mij een bijdrage aan de leefbaarheid.**
- **Waar ze nu mee bezig zijn is goed: de open inloop en gezelligheid voor de mensen.**

▼ DORPEN

- **Het dorpshuis heeft een heel belangrijke functie, er is verder niets meer hier.**
- **Er zou een café functie moeten zijn, het dorpshuis moet ook open zijn in de zomer.**
- **Een centraal gebouw in een gemeenschap is sowieso goed, al is het maar voor informatiebijeenkomsten over eventuele veranderingen in het dorp.**

▼ STAD

- Zet een handwerkgroepje op voor ouderen, en geef taal- en fietscursussen voor nieuwkomers.
- Regel vanuit het buurthuis klankbordgesprekken met de gemeente.
- We willen graag samenwerken met Turkse gemeenschap. We organiseren al een markt voor iedereen, van Turks tot Chinees.
- Als de bewoners elkaar kennen gaat de leefbaarheid in een wijk omhoog. Men voelt zich veiliger.
- Diversiteit aanbieden in activiteiten en niet alleen doordeweeks maar ook in het weekend.
- Doe er meer voor de omgeving en niet alleen voor een enkele groep.
- Een buurthuis moet een verzamelplek zijn, een tweede huiskamer, een ontmoetingsplek.
- Ik denk dat we het vooral van de buurt zelf moeten hebben. Wijkbewoners moeten veel meer dingen zelf ondernemen.
- Wat ik al eerder voorstelde: misschien iets van een multicultureel festival organiseren, om elkaar op een laagdrempelige manier te ontmoeten en elkaar wat beter te leren kennen.
- Het is voor bepaalde ouderen heel belangrijk dat er zoiets als een buurthuis is. Sommige ouderen zijn namelijk écht eenzaam en dan is het hele fijn om af en toe in het buurthuis samen een kop koffie drinken.
- Het is een plek van ontmoeting. Vooral nieuwkomers zouden hier eigenlijk standaard welkom geheten moeten worden.

▼ DORPEN

- Er gebeurt al veel in het buurthuis, maar niet voor de wat oudere jeugd. Daar zou het buurthuis zich wat meer op kunnen en ook moeten richten. Omdat er voor de jeugd zo weinig wordt gedaan, zie je ze steeds vaker op straat hangen. De jeugd zelf probeert er trouwens wel zelf iets van te maken hoor. Een groepje jongeren had een paar jaar geleden aan de rand van het dorp een heel leuk hutje gebouwd: een eigen jeugdhonk, waar ze dan samenkwamen. Gewoon rustig en gezellig en ze hadden zelfs een eigen huisnummer, zodat er pizza bezorgd kon worden. Buurtbewoners hadden er ook geen last van en geen enkele moeite mee. Maar het bleek ze toch niet gegund: op een nacht heeft iemand de hut in de brand gezet. Misschien zou het buurthuis een van de ruimtes als jeugdsoos kunnen inrichten. De jeugd verdient het vind ik.
- Het dorps huis zou een grotere rol moeten krijgen dan nu. Meer gewoon leuke en ontspannen activiteiten zouden al welkom zijn. Een wijn- of bierproeverij, een buurtbrunch. Of gewoon een ruimte in het gebouw als bruin café inrichten. Dat zou wel lopen. Weet je dat Belfeld vroeger wel 22 kroegen had? Tegenwoordig zijn er nog maar twee. En dat zijn niet eens gezellige kroegen. Veel mensen drinken daarom tegenwoordig thuis in eigen kring een drankje.
- Het buurthuis is groot en zou eigenlijk op regelmatige basis grote buurtfeesten moeten organiseren, feesten voor iedereen. Voor zoiets loopt het dorp denk ik wel uit. Nu zijn er wel feestjes, maar dan eigen clubfeestjes. Wil je mensen verbinden, pak het dan groots aan.

QUOTES

▼ STAD

- Voor de jongeren zou het goed zijn als een buurthuis leuke dingen voor ze organiseert. Nu hangen ze vaak op straat. Niet dat ze rottigheid uithalen, maar ze vervelen zich duidelijk. Wat voor leuke dingen? Dat moet je de jeugd vragen.
- Laat het buurthuis eerst maar eens normale huurprijzen vragen: nu vragen ze zo'n hoge huur, dat de ene na de andere vereniging vertrekt.
- Een buurthuis is niet alleen belangrijk maar zelfs nodig. Kijk, wij organiseren zelf wel dingen in de straat, maar niet iedere wijk doet dat. Vooral voor ouderen die alleen zijn is het nodig dat ze een plek hebben om elkaar af en toe te ontmoeten.
- Op zich kan een buurthuis een rol spelen om mensen te verbinden, maar dan moeten de activiteiten wel laagdrempeliger en goedkoper zijn dan nu het geval is.

▼ DORPEN

- Voor eenzame en ook alleenstaande ouderen is het goed dat er een plek is, waar ze heen kunnen. En een buurthuis leent zich daar prima voor.

Tussenbalans

De reacties op onze vraag over de rol van gemeenschapsaccommodaties in de leefbaarheid in de samenleving zijn bemoedigend. Inwoners zien een duidelijke mogelijke invloed op de vitaliteit in wijken en dorpen, en hebben ook ideeën om die vitaliteit te verbeteren.

5. Specifieke doelgroepen

Voor dit onderzoek zijn – naast inwoners in stad en dorp - twee specifieke doelgroepen aangewezen: jongeren en inwoners met een niet-westerse achtergrond. Beide groepen zijn in straatonderzoeken ondervertegenwoordigd en vragen om die reden een andere werkwijze. Voor jongeren is gekozen voor een digitale campagne via de zogeheten Swipocratie-methode die met korte vragen (alleen te beantwoorden met ja en nee) een goed inzicht geeft in de leefwereld van jongeren. Inwoners met een niet-westerse achtergrond hebben we gesproken op locatie waar zij samenkomen, in gebedshuizen en verenigingsaccommodaties.

Jongeren

Voor jongeren is een gemeenschapsaccommodatie geen natuurlijke omgeving. In de stad bezoekt 1 op de 3 respondenten vaker of soms een gemeenschapsaccommodatie, in het dorp is dat 1 op de 5. De helft van de jongeren in dorpen en stad zegt op de hoogte te zijn van de activiteiten en noemt met name muziek, wat eten of drinken en chillen. Ze zien het in ieder geval niet als een gelegenheid om uit te gaan. In de dorpen wordt een gemeenschapsaccommodatie niet gezien als tweede huiskamer. Net als volwassenen hebben jongeren een beperkt beeld van wat er gebeurt. De helft van alle respondenten denkt dat een gemeenschapsaccommodatie meer iets is voor mensen met problemen en voor ouderen. Dat idee leeft in de stad nog iets sterker. Jongeren noemen een accommodatie daar belangrijk als het gaat om het oplossen van problemen.

In totaal hebben 236 jongeren hun mening gegeven over gemeenschapsaccommodaties, 170 in Venlo (de stadsdelen) en 66 in de dorpen.

Jongeren noemen een accommodatie, net als hun ouders en grootouders, wel een belangrijke voorziening. In de stad nog meer dan in de

236 jongeren
hebben
hun mening
gegeven

dorpen. Het is in hun ogen een belangrijk ontmoetingspunt, dat bijdraagt aan de verbinding in de wijk; ze vinden het ook prettig om anderen te ontmoeten, maar niet in een gemeenschapsaccommodatie. Bijna de helft van de jongeren zegt dat een gemeenschapsaccommodatie voor hen niet nodig is en ook niet meer van deze tijd is. Een derde van de jongeren zegt er alleen met carnaval te komen.

Op de vraag of jongeren een klein bedrag willen betalen voor een activiteit antwoordt 4 van de 5 jongeren in de stad met ja. In de dorpen ligt dat met 3 op de 5 iets lager.

Gevraagd naar kansen voor gemeenschapsaccommodaties maken jongeren in de hele gemeente duidelijk dat het vooral een plek moet zijn voor alle culturen. Ook geven ze aan dat betaalbaar eten en drinken een belangrijk onderwerp is en vrij eensgezind zeggen jongeren dat ze graag een vast aanspreekpunt zien. In de stad is er veel steun onder jongeren voor een hippere uitstraling van een gemeenschapsaccommodatie, en alle jongeren, ook in de dorpen, pleiten voor werkplekken voor zzp'ers en optredens van bandjes en dj's. In de stad zien jongeren - veel meer dan in de dorpen - ook een functie als vraagbaak voor jongeren die hulp zoeken bij problemen.

46 mensen met
een niet-westerse
achtergrond
hebben hun
mening gegeven

Inwoners met een niet-westerse achtergrond

Voor een goede weergave hebben we de gesprekken samengevat.

De Tevhit-moskee is gefinancierd en gebouwd door en voor de Turkse moslimgemeenschap in Venlo, geschat op ongeveer 5.000 moslims. Het bestuur stelt nadrukkelijk dat de moskee niet uitsluitend voor moslims is, maar voor alle inwoners van Venlo. Secretaris Hakan Tasdemir: *"Wij moeten niet naast elkaar, maar met elkaar leven. Wij moeten in gesprek blijven om elkaar beter te leren kennen en daardoor accepteren."*

De moskee bestaat uit een gebedsruimte en tal van andere ruimten zoals een grote keuken, verschillende zalen en kantoren. Er worden al activitei-

ten gehouden die ook voor niet-moslims toegankelijk zijn, zoals kinderdagopvang en huiswerkbegeleiding.

Voor de Voedselbank zijn 400 maaltijden gemaakt en uitgedeeld, waardoor mensen in coronatijd toch virtueel samen aan tafel konden zitten. Daarnaast haakt de moskee aan bij buurtactiviteiten. Er zijn voor corona enkele open dagen geweest die voor iedereen toegankelijk waren en de moskee heeft meegedaan aan een energiemarkt over duurzaamheid. Daar wordt in mei een vervolg aan gegeven.

Het moskeebestuur is in gesprek met diverse instanties - zoals ouderenplatform PAS, KBO, bibliotheek en GGD - over wat ze voor elkaar kunnen betekenen. De naastgelegen basisschool is vervangende ruimte aangeboden tijdens de verbouwing. Ook mag de school gebruikmaken van de parkeerruimte voor het veilig wegbrengen en ophalen van kinderen. Het plan is om zodra het weer kan regelmatig open huis te houden. Zodat belangstellenden het gebouw van binnen kunnen bekijken en de moskee de vele mogelijkheden kan laten zien die het biedt.

“We hebben ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid”

Het nieuwe bestuur van de Vereniging Marokkaanse Moskee Elfath aan De Breuken in Tegelen streeft ernaar om net als de Turkse moskee Tevhit ook niet-moskeegangers en dan met name wijkbewoners bij de moskee te betrekken. Het bestuur schat de Marokkaanse gemeenschap in Tegelen op ongeveer 1.500 mensen en voor de hele gemeente Venlo ligt dat tussen de 3.500 à 4.000 inwoners.

Het nieuwe bestuur wil van de moskee een plek maken voor iedereen. Naast een gebedsruimte moet het ook een ontmoetingsplek worden om te voorkomen dat mensen geïsoleerd raken. Voor jongeren is een aparte ruimte is ingericht, kinderen krijgen huiswerkbegeleiding en er is een sporthal voor sport en spel.

Secretaris Farid Asidi: *“Buiten ons primaire doel van gebed hebben we ook een maatschappelijke verantwoordelijkheid, niet alleen voor moslims, maar voor iedereen.”* De moskee is iedere dag geopend en heeft als voormalige school tal van mogelijkheden voor activiteiten. Het bestuur wil graag meer activiteiten organiseren en zou daarbij erg graag samen willen werken met de gemeente Venlo.

Er is een paar keer een open dag gehouden, waarvoor volgens het bestuur veel belangstelling was. Er is regelmatig contact met de buurt om zaken die spelen te bespreken en elkaar te helpen. Het bestuur vindt het belangrijk om buurtbewoners te betrekken bij de moskee om zo meer informatie te geven over wat ze doen en wat er gebeurt. *“Wij willen een brug slaan met niet-moslims. We moeten in dialoog komen en blijven.”* Het gemeentebestuur wordt door het nieuwe bestuur nadrukkelijk uitgenodigd om mee te denken over de samenwerking die kan ontstaan tussen de moskee en de gemeente.

Respondenten met een niet-Westerse achtergrond komen weinig in gemeentelijke accommodaties. De namen van deze accommodaties in hun wijk zijn meestal niet bekend, soms wel, als het gaat om een combinatie met opvang of andere voorzieningen waar ze gebruik van maken. Enkele gemeenschapsaccommodaties springen eruit omdat daar activiteiten worden georganiseerd voor deze doelgroep. De meeste mensen die we hebben gesproken komen samen in de moskee, waar ze behalve gebed ook terecht kunnen voor sociale en culturele activiteiten.

6. Buurtactiviteiten buiten de gemeenschapsaccommodaties om

In diverse wijken zijn spontaan ontmoetingspunten ontstaan waar wijkbewoners elkaar regelmatig treffen, soms bij mensen thuis, soms in een leegstaande school of een niet gebruikte kelderruimte in een flatgebouw. Het viel ons op tijdens de gesprekken dat inwoners namen noemden van buurtcentra die niet voorkomen op de lijst van de gemeente, onder andere Rijnbeek, Pronkappelke, Zonneveld, Ruysdonk en Sassenhof. In een aantal gevallen gaat het om ruimtes die door woningcorporatie Woonwenz beschikbaar zijn gesteld als huurders daar om vroegen.

Er zijn uiteenlopende redenen genoemd om zelf een ontmoetingspunt op poten te zetten, waarbij gemak en een lage drempel het meest worden genoemd.

Met twee initiatieven hebben we uitgebreid gesproken.

Alternatief wijkcentrum in Vastenavondkamp

Ontmoetingspunt in Vastenavondkamp

Het voormalige schooltje op de hoek van de Elzenstraat en Kastanjestraat is de afgelopen jaren uitgegroeid tot een drukbezocht ontmoetingspunt voor wijkbewoners. Er komen moslima's met een Syrische, Marokkaanse, Koerdische en Turkse achtergrond, zegt wijkbewoonster Truus van Tankeren. *"Voor hen is dit centrum heel belangrijk geworden. Ze voelen zich vertrouwd in het gebouw, waar ze ongestoord zichzelf kunnen zijn. Ze kunnen en durven hier zelfs te dansen zonder hoofddoek."* Veel gezinnen hebben een laag inkomen, waardoor er weinig of geen geld is voor activiteiten of een kop koffie of thee. De activiteiten zijn gratis. Vanaf 2019 worden hier tal van activiteiten gehouden zoals huiswerk-

begeleiding, knutselen en spelmiddagen voor kinderen. Daarnaast zijn er taalcursussen voor volwassenen, kunst en knutselactiviteiten en is er op vrijdagochtend een inloopochtend voor vrouwen. Bij sommige activiteiten wordt ook de nabijgelegen basisschool Mikado betrokken.

Truus noemt het gebouw een aanwinst voor de wijk, die door de enorme mix van culturen veel problemen kent.

Hoeskamer: buurthuis in eigen huis

Jan Kempen (64) spreekt liefdevol van een hoeskamer, zo voelt de ontmoetingsruimte in zijn appartementencomplex aan de Ruysstraat in Blerick. Huiskamer Van de Ruysdonck, zoals de ruimte officieel heet, wordt gerund door een achttal bewoners, die allerlei activiteiten organiseren. Kempen is één van de jongste en de coördinator: *"We doen van alles: koffie drinken, kienen, een keer in de week samen eten, biljarten, we gaan ook weleens uit, met kerst is er bingo en samen eten. De mensen maken er veel gebruik van, bij de maaltijden hebben we wel zestig bezoekers. Trouwens, ook anderen buiten het complex zijn welkom. En binnenkort gaan we carnaval vieren. Het voordeel is dat mensen hun buurthuis in eigen huis hebben, je hoeft de deur amper uit."*

De ontmoetingsruimte wordt gefaciliteerd door stichting Woonwenz, die op meerdere plekken in de gemeente Venlo dergelijke ontmoetingsruimtes beschikbaar stelt in wooncomplexen. Buurtcoördinator Hans Joore van Woonwenz: *"Maar de vrijwilligers doen alles zelf, zij zijn als het ware de sleutel. Het loopt overal verrassend goed. Mensen krijgen daar het echte thuisgevoel. Het is als het ware een zelforganiserend buurthuis."*

Hoeskamer: buurthuis in eigen huis

7. De bandbreedte van gemeenschapsaccommodaties

Uit het onderzoek komt naar voren dat de kwaliteit van gemeenschapsaccommodaties een behoorlijke bandbreedte kent. We hebben niet ingezoomd op de afzonderlijke GA's maar in het algemeen is direct en indirect gevraagd naar persoonlijke ervaringen van inwoners. Daaruit is het beeld ontstaan van grote onderlinge verschillen tussen de GA's. Eén GA heeft verreweg de meeste reacties opgeleverd, dat is MFC op Expeditie. Het gaat om een exemplarisch verhaal over behoefte aan een goede voorziening, wat daarvoor nodig is en wat inwoners zelf kunnen oppakken. Daarom hebben we deze gesprekken samengevat.

Onduidelijkheid rond MFC Op Expeditie

Multifunctioneel Centrum (MFC) Op Expeditie is in 2013 officieel geopend. Het markante gebouw in Blerick aan de Vossenerlaan herbergt onder meer een school, peuterspeelzaal en ook het VAC (Vossener Activiteiten Centrum). Bij de opening werd het nieuwe centrum gezien 'als een inspirerend voorbeeld van andere Venlose wijken'.

"Maar daar is niets van terechtgekomen", vertelt een oud-vrijwilliger, die afgehaakt is. "En met mij velen. We horen niets meer van de gemeente, onze ideeën worden in de wind geslagen. Er is geen beheerder, er is geen of nauwelijks een programma. Geen communicatie. Ook het VAC zit op een onhandige plek in het gebouw. Als je een sleutel hebt, tel je mee. Ik heb er nog een, ik mag er dus illegaal in met mijn muziekclubje."

Ook de conciërge van de school heeft zijn ergernis:

"Mensen komen naar mij toe, omdat er geen beheerder is. Maar dat is mijn taak niet."

Een in de gemeente Venlo geboren en getogen dame van 50 jaar met Turkse roots woont nabij MFC Op Expeditie. Ze brengt daar regelmatig haar dochter naar toe als er kinderactiviteiten zijn. Ze zegt er het volgende over:

"Er zijn af en toe kinderactiviteiten en er is een buurtapp, waarop ene Marjolein laat weten wanneer er iets te doen is, zoals een knutselmiddag of een dansles. Mijn dochter breng ik daar regelmatig naar toe. Maar toch: het is eigenlijk niet duidelijk wie wat organiseert. Best raar. En wie is het aanspreekpunt bij het MFC? Er zou ook meer duidelijkheid mogen zijn over wanneer en wat voor activiteiten er zijn. Een website, brochure of folder met informatie daarover zou welkom zijn."

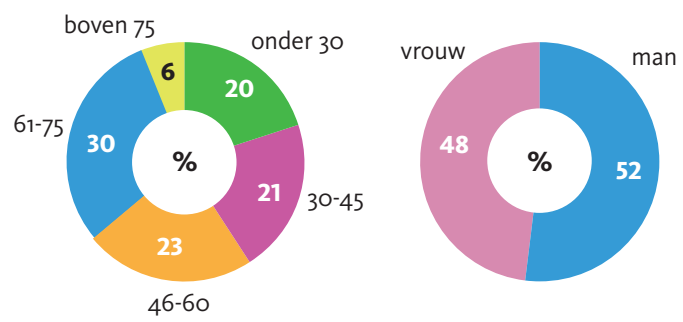

4

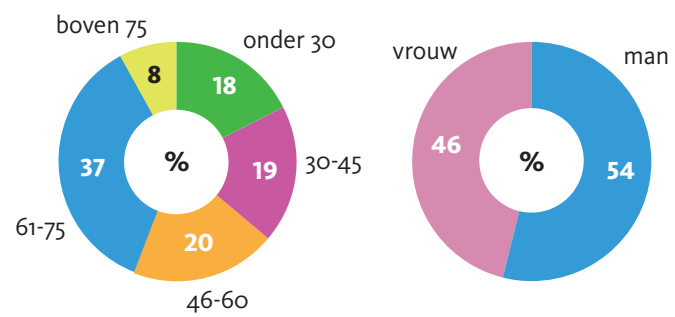
Algemene informatie

Leeftijd en geslacht respondenten

Stad

Dorpen

5

Verantwoording

In januari en februari 2022 hebben 1502 inwoners van de gemeente Venlo hun mening gegeven over gemeenschapsaccommodaties in de gemeente. In voorbereiding is een actualisatie van het bestaande beleid waarvoor de gemeente onder andere input zoekt bij de inwoners van de gemeente Venlo. De bouwstenen uit dit onderzoek worden betrokken bij een actualisatie van het beleid.

De interviewers van Opiniepijlers zijn namens de gemeente in gesprek gegaan met inwoners. De interviews zijn gehouden in de periode van maandag 31 januari tot en met zaterdag 12 februari. De gesprekken zijn gevoerd op basis van gestandaardiseerde vragenlijsten die zijn samengesteld in overleg met de gemeente Venlo.

In totaal werden op straat 755 diepte-interviews afgenomen. Daarnaast is door 701 inwoners digitaal gereageerd, onder te verdelen naar 237 jongeren en jongvolwassenen (tot 30 jaar) en 464 inwoners ouder dan 30 jaar. Ook hebben we gesproken met 46 inwoners met een niet-westerse achtergrond.

De interviews namen per inwoner ongeveer twintig minuten tot een half uur in beslag. In de gesprekken is de mening van de inwoners van de gemeente Venlo in kaart gebracht, maar ook hun zorgen, wensen, belangen én de kansen die zij zelf zien. Daarnaast werden de interviews gebruikt als informatieoverdracht, over de gemeenschapsaccommodaties en de achtergronden van de actualisatie.

In de gesprekken is steeds benadrukt dat er een grote opgave ligt voor de gemeente en inwoners, en dat de inhoud van de gevoerde gesprekken als input dient voor de uiteindelijke vorm van de plannen en de uitvoering. Het is de inwoners duidelijk dat de uiteindelijke beslissingen door de gemeenteraad worden genomen.

Opiniepijlers vervult in de informatievergaring en verwerking een neutrale rol. Onze interviewers leggen in de gesprekken een directe relatie tussen opdrachtgever en inwoners. Dat stellen inwoners op prijs: ze geven graag hun mening en vinden het in beginsel positief dat de gemeente wil luisteren naar wat er leeft en speelt onder de inwoners.

De interviews hebben geresulteerd in ruim 29.000 datagegevens; deze zijn verwerkt, geanalyseerd en samengevat. De resultaten kunnen ingezet worden voor vervolgstappen bij de actualisering van het beleid ten behoeve van gemeenschapsaccommodaties; ze kunnen zo bijdragen aan op maat gesneden communicatie en informatievoorziening, beter onderbouwde inhoudelijke keuzes, versterking van de kwaliteit van de plannen en verbreding van het draagvlak.

Straatgesprekken vs online enquêtes

Als het gaat om de respons in dit onderzoek moet een onderscheid worden gemaakt tussen straatgesprekken versus online reacties. Het grote verschil is dat tijdens straatgesprekken informatie van respondenten effectiever kan worden overgedragen. Er ontstaat een beter beeld van wat er leeft en speelt qua ideeën, belangen, zorgen, argumenten en communicatie-behoefte. Bovendien voelen respondenten zich door de keuze voor persoonlijke gesprekken serieus genomen en gehoord. Ze hebben dat belang onderstreept. Ook stellen respondenten het op prijs dat ze in de eigen omgeving het gesprek kunnen aangaan.

In dit onderzoek wordt het hierboven beschreven kwalitatief onderzoek, gecombineerd met kwantitatief onderzoek, op basis van de online peilingen. Het kwantitatieve onderzoek is belangrijk voor een zo breed mogelijk draagvlak en dekking over de gemeente Venlo.

